

Panorama knih**Aleš Sekot:
Sport a společnost***

Sport patří k nejdiskutovanějším a neatraktivnějším jevům společnosti nového tisíciletí. Jeho význam je umocňován dopadem jak v rovině sociální, tak ekonomické i kulturní. Je ztělesněním obdivovaných hodnot radosti z pohybu, výkonu, rychlosti, zdraví a krásy.

Ve sportu se však odráží i řada problémů, kterým musí s obavami dnešní svět čelit – komercializace, přehnaná medializace, anabolické skandály na půdě vrcholového sportu, korupce nebo rasismus.

Publikace autora Aleše Sekota, vydaná nakladatelstvím Paido (2003), chce popsat a vysvětlit historicky podmíněné postavení sportu ve společnosti, získat přehled o mnohačetném vztahu sportu a společnosti, klást si kritické otázky týkající se jeho soudobého fungování v sociálním životě. Dále se zaměřuje na společenské a kulturní kontexty sportu. Nesnaží se tedy soustředit pouze na popis aktivit souvisejících se sportem, nýbrž cílit k postižení základních vazeb charakterizujících sport jako součást soudobé kultury a struktury hodnotových orientací.

Po formální stránce je publikace rozčleněna do několika kapitol, ve kterých se autor postupně věnuje sportu jako sociálně-kulturnímu fenoménu, hledá teoretická východiska sociologie sportu, velkou pozornost věnoval vztahu sportu a procesu socializace jedince. Velmi zajímavá a poučná část knihy je kapitola soustřeďující se na negativní jevy provázející sportovní aktivity – ať už se jedná o anabolické skandály, přehnanou komercializaci sportu, neukázněné fanoušky, nebo o tzv. davové šílenství a zbožnění sportovních ikon.

Autor se snaží nastínit budoucí vývoj sportu a své teze opírá o výsledky řady výzkumů, které se zabývají především volnočasovými aktivitami mládeže. Spatřuje problém především v nalezání správné motivace pro mládež k zahájení pravidelné sportovní činnosti.

Velmi atraktivní téma autor probírá v kapitole Sport a masová média, kde se zaměřuje na stále sílící masovou přitažlivost sportem, a to zejména formou masmediálního diváckého zážitku. Již samotný fakt, že lidé jsou v řádu milionů, ochotni strávit před televizními obrazovkami denně několik hodin, silně emotivně vzrušení sportovním kláním svých sportovních idolů, nutně nastolit řadu otázek, na které se autor publikace snaží nachází přesvědčivé odpovědi.

Kniha je psaná jazykem, který přispívá k její čtivosti a přístupnosti široké veřejnosti. Postrádám však v ní zmínku o problematice aktuální se vstupem České republiky do Evropské unie v květnu 2004, totiž rozbor Evropské charty sportu, která jistě ovlivní sportovní odvětví v naší republice.

Sport je nepochybně nepřehlédnutelným kulturním a sociálním jevem, který dnes svým významem překračuje kteroukoli ze svých historických kontur. Sport přitahuje pozornost mas, zároveň však jako forma harmonizující pohybové aktivity ztrácí svůj původní význam a stává se spíše předmětem divácké pozornosti, než nedílnou součástí každodenních forem volnočasových aktivit. A to je velká škoda! A to je také hlavní krédo uvedené publikace, která si zaslouží pozornost nejen sportovních příznivců, ale celé široké veřejnosti, která se každodenně se sportem setkává. Sport představuje jev, s nímž se naše společnost musí naučit žít a zacházet. Je výzvou, na kterou je třeba odpovědět, ale i ohrožením, kterému je třeba čelit. Není možné ji podceňovat ani přehlížet.

*Prado/Bmo 2003, 200 s.

H. Prádlová

Š. DVORÁKOVÁ

**Hana Babyrádová:
Rituál, umění a výchova***

Pravděpodobně každý z nás má své rituály, které pravidelně dodržuje a bez kterých se jen těžko obejde. I když si to třeba neuvědomujeme, rituály mají své místo i ve školním prostředí. V současné době nevzniká mnoho prací zabývajících se touto proble-